

Transportstyrelsens föreskrifter om ackreditering av kontrollorgan samt kontroll av hastighetsregulatorer;

TSFS 2017:84

Utkom från trycket
den 27 september 2017

beslutade den 14 september 2017.

VÄGTRAFIK

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 8 kap. 16 § fordonsförordningen (2009:211) och 3 § förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll.

Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller närmare bestämmelser om de krav som ställs för ackreditering som kontrollorgan för hastighetsregulatorer samt hur kontroller och plomberingar av hastighetsregulatorer ska genomföras.

2 § I Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2016:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar och som tas i bruk den 1 juli 2010 eller senare, samt i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2013:63) om bilar och släpvagnar som dras av bilar, finns tekniska krav på hastighetsregulatorer enligt dessa föreskrifter.

Tillämpningsområde

3 § Dessa föreskrifter ska tillämpas när

1. hastighetsregulatorn ska repareras,
2. hastighetsregulator ska eller har installerats,
3. fordonet ändrats eller reparerats på ett sätt som påverkar hastighetsregulatorns föreskrivna funktion,
4. w- och k-tal justeras i samband med att fordonets färdskrivare kontrolleras. I dessa fall får kontrollen begränsas till att endast omfatta kontroll av funktion enligt 15 § samt fästande av kontrollmärke enligt 23 §,
5. föreskriven plombering har brutits, eller
6. brister avseende hastighetsregulatorn rapporterats från ackrediterat besiktningsorgan eller Polismyndigheten.

¹ Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Definitioner

4 § I dessa föreskrifter används följande definitioner.

<i>effektiv rullningsomkrets</i>	den sträcka som fordonet tillryggalägger under ett varvs rotation av hjulen på den axel som alstrar signalen till hastighetsregulatorn den effektiva rullningsomkretsen uttrycks i L (1) och anges i millimeter
<i>hastighetsregulator</i>	anordning eller system som har till huvuduppgift att reglera bränsletillförseln eller motorstyrning för att begränsa fordonets hastighet till det fastställda värdet
<i>hastighetssignal</i>	fordonets karaktäristiska koefficient (w) eller färdskrivarens konstant (k) definierade enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 165/2014 av den 4 februari 2014 om färdskrivare vid vägtransporter, om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet eller annan signal som ger motsvarande värde
<i>kontroll</i>	undersökning av ett objekt eller system om det beträffande en eller flera egenskaper uppfyller föreskrivna krav
<i>montör</i>	person som inom kontrollorganet har tilldelats behörighet att utföra kontroll, reparation och i förekommande fall installation av hastighetsregulatorer enligt dessa föreskrifter
<i>tillverkare</i>	varje fysisk eller juridisk person som tillverkar en hastighetsregulator eller som låter konstruera en hastighetsregulator och saluför den, i eget namn eller under eget varumärke
<i>tillverkarens representant</i>	varje fysisk eller juridisk person som är etablerad inom den europeiska gemenskapen och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter

I övrigt har beteckningarna i dessa föreskrifter samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Krav på kontrollorgan

5 § Kontroll och installation av hastighetsregulator ska utföras av kontrollorgan som ackrediterats för denna uppgift enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen, samt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Kontroll får också göras av den som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

6 § För ackreditering av kontrollorgan gäller, förutom vad som föreskrivs i Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter och allmänna råd (STAFS 2011:18) om ackreditering av kontrollorgan, följande krav:

1. Ackrediteringen ska gälla kontroll av installation av hastighetsregulator av visst fabrikat och typ eller kontroll av hastighetsregulator i fordon av visst fabrikat.

2. En montör ska ha tillräckliga kunskaper för det fabrikat och den typ av hastighetsregulator eller fordon som kontrollorganet ackrediterats för. Montören ska också kunna avgöra om ingrepp i färdskrivaren, vid montering av hastighetsregulatorn, påverkar färdskrivarens korrekta visning och registrering. Detsamma gäller ingrepp i färdskrivaren som påverkar hastighetsregulatorns funktion.

3. Kontrollorganet ska fortlöpande ha tillgång till information om tekniska förändringar som påverkar den föreskrivna funktionen hos respektive hastighetsregulator eller fordon.

4. Ett kontrollorgan ska uppfylla kraven för kontrollorgan typ C enligt standarden SS-EN ISO/IEC 17020:2012. Kontroll får utföras av en och samma montör inom ett kontrollorgan som utfört installation, service, reparation m.m.

5. I de fall ett kontrollorgan har en ackreditering enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:3) om ackreditering av kontrollorgan, kontroll och plombering av färdskrivare samt installationsskylt ska den, när det är särskilt angivet i ackrediteringen, även gälla kontroll enligt 3 § 4. Endast funktionskontroll av hastighetsregulatorn ska då genomföras enligt 15 § samt kontrollmärke fästas enligt 23 §.

7 § För ett ackrediterat kontrollorgan gäller följande:

1. Ett kontrollorgan får inte utföra kontroll av hastighetsregulatorn på fordon som företaget eller dess moder-, dotter-, eller systerbolag äger eller har nyttjanderätt till. Detta gäller dock inte saluhållna fordon eller demonstrationsfordon.

2. En montör får inte utföra kontroll av hastighetsregulatorn på fordon som denne äger eller har nyttjanderätt till.

Hastighetsregulator

8 § En lastbil eller en buss som omfattas av kraven på hastighetsregulator ska uppfylla kraven på konstruktion och installation av hastighetsregulator enligt ECE-reglemente 89, ändringsserie 00 eller senare ändringar, eller Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/11/EG om ändring av rådets

direktiv 92/24/EEG om hastighetsbegränsande anordningar och liknande inbyggda hastighetsbegränsande system för vissa kategorier av motorfordon. Hastighetsregulatorn ska vara del av ett system i ett typgodkänt fordon eller i en teknisk enhet som typgodkänts och installerats enligt kraven som separat teknisk enhet.

Inställd högsta hastighet

9 § Hastighetsregulatorn ska för en buss vara inställd så att bussen inte kan föras med högre hastighet än 100 km/tim.

För en lastbil ska hastighetsregulatorn vara inställd så att lastbilen inte kan föras med högre hastighet än 90 km/tim.

Genomförande av kontroll

10 § Fordonet ska vid kontroll vara olastat och ha däckdimension och däcktryck i enlighet med fordonstillverkarens anvisningar. Däckförslitningen ska vara inom föreskrivna gränsvärden.

11 § Hastighetsregulatorer ska installeras enligt de metoder som anges av tillverkaren av hastighetsregulatorn, fordonet eller dess representanter. Kontroll av funktion och avregleringshastighet ska utföras enligt dokumenterade kontrollmetoder

Hastighetssignalen ska kontrolleras med lämplig utrustning när fordonet förs på en provsträcka.

Utrustningen för att fastställa provsträckan ska kunna bestämmas med en tolerans på högst 0,2 %.

Utrustningen för att fastställa hastighetssignalen ska kunna bestämmas med en tolerans på högst 0,3 %.

12 § Hjulens effektiva omkrets på den axel eller de axlar som genererar den karakteristiska koefficienten (w) ska fastställas genom att fordonet framförs och hjulen roterar tre varv. Den tillryggalagda sträckan ska mätas och därefter divideras med tre. Om mätningen av den effektiva omkretsen kan göras med jämförbar noggrannhet och precision, får en annan lämplig kontrollmetod användas.

13 § Hastighetssignalen ska justeras om den vid kontroll avviker mer än ± 2 % från det som är angivet för fordonet sedan tidigare. Är fordonet utrustat med färdskrivare, och avvikelser är större än 2 % från det värde som är angivet för färdskrivaren, ska denna kontrolleras enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:3) om ackreditering av kontrollorgan, kontroll och plombering av färdskrivare samt installationsskytt.

14 § Om hastighetssignalen inte kan kontrolleras eller justeras ska hastighetsregulatorn justeras enligt anvisningar från tillverkaren av hastighetsregulatorn.

15 § Hastighetsregulatorns funktion ska kontrolleras genom att inställd hastighet uppnås antingen genom simulering av hastighetssignalen eller

genom körning och att hastigheten då begränsas av hastighetsregulatorn. Hastigheten där hastighetsregulatorn begränsar får vid simulering eller körning inte skilja mer än +5 % från den i 9 § angivna hastigheten.

Hastigheten där hastighetsregulatorn begränsar ska anges i en kontrollrapport enligt 17 §.

Fungerar inte hastighetsregulatorn ska kontrollmärke avlägsnas och hastighetsregulatorn repareras av ackrediterad verkstad.

16 § Efter godkänd kontroll ska hastighetsregulatorn vid behov plomberas och ett kontrollmärke fästas enligt 23 §.

Dokumentation

17 § Alla kontroller som utförs i enlighet med föreskriven ackreditering ska dokumenteras i en kontrollrapport. Dokumentationen ska sparas i minst två år.

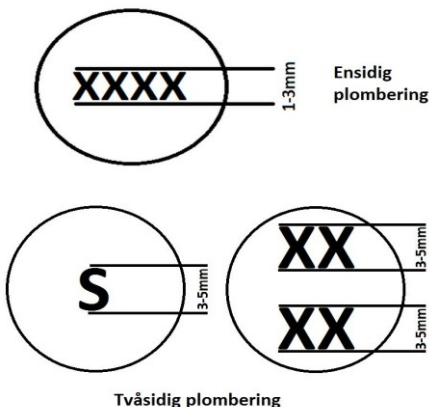
Plombering

18 § Plomberingen ska utföras i enlighet med de anvisningar som tillverkaren av hastighetsregulatorn eller tillverkaren av fordonet lämnar.

19 § Plomberingen ska vara utförd så att den är beständig, inte påverkas av fordonets användning. Plomberingen ska inte heller kunna brytas utan verktyg.

Plomberingen ska bestå av en plomb med eller utan plomberingstråd. Plomben ska ha en eller två ytor för plomberingsmärke och vara utformad så att plomben kan fästas på ett säkert och varaktigt sätt.

20 § Ett plomberingsverktyg ska avge ett identifieringsmärke på plomben enligt följande figurer. Med XXXX menas den unika sifferkombination som Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll meddelat verkstaden.

21 § Plomberingen på hastighetsregulator får endast utföras och brytas av ackrediterat kontrollorgan enligt dessa föreskrifter. Plomberingen får dock brytas av annan i samband med brådskande reparation av fordonet. Om

plomberingen bryts av ackrediterat kontrollorgan får plomberingen utföras på nytt av detta kontrollorgan utan kontroll av hastighetsregulatorn endast om det är uppenbart att dess funktion inte påverkats.

22 § Färdskrivarplomberingen får brytas av ackrediterat kontrollorgan enligt dessa föreskrifter om det behövs för att få åtkomst till hastighetssignalen till hastighetsregulatorn. Plombering ska då göras av ackrediterat kontrollorgan enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:3) om ackreditering av kontrollorgan, kontroll och plombering av färdskrivare samt installationsskylt.

Kontrollmärke

23 § Ett kontrollmärke med information enligt 24 § ska sättas synligt i fordonets förarutrymme, dock inte på fordonets vindruta. Märket ska vara fastsatt på ett sådant sätt att det inte kan avlägsnas utan att texten på det förstörs.

Första stycket gäller inte om besiktning eller installation av färdskrivare har utförts i samband med kontroll av hastighetsregulatorn och uppgifter enligt 24 § finns på installationsskylten för färdskrivare.

24 § På kontrollmärket ska det minst finnas

1. ackrediterat kontrollorgans namn och ackrediteringsnummer,
2. fordonets registreringsnummer eller chassinummer,
3. datum för kontrollen,
4. inställd hastighet, och
5. w-tal alternativt k-tal och rullningsomkrets. Är fordonet försett med hastighetsregulator som omfattas av 14 § ska dock endast rullningsomkretsen anges.

Hastighetsmärke

25 § Om ett kontrollmärke inte är synligt från förarplatsen ska ett märke som visar den hastighet som hastighetsregulatorn begränsar vid finnas på ett från förarplatsen väl synligt ställe, dock ej på vindrutan.

Undantag

26 § Transportstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 november 2017 då Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2009:18) om ackreditering av kontrollorgan samt kontroll av hastighetsregulator upphör att gälla.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELVENSTAM

Linda Norberg
(Väg och järnväg)